

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОРТОДОНТІЯ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 31**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **IX(осінній), X (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **2 кредити ECTS (60 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **ДЗ, ДЗ**
Преквізити: **анатомія людини; гістологія, ембріологія та цитологія; медична біологія; медична хімія; біологічна та біоорганічна хімія; мікробіологія, вірусологія та імунологія терапевтична стоматологія; ортопедична стоматологія; хірургічна стоматологія; дитяча терапевтична стоматологія; дитяча хірургічна стоматологія.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології дитячого віку та імплантології**, пр. Перемоги, 51, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Григорова Аліна Олександрівна**,
email: ao.hryhorova@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=2685>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальна дисципліна «Ортодонтія» направлена на оволодіння студентами діагностичними прийомами та маніпуляціями для лікування та попередження зубощелепних аномалій на різних етапах розвитку дитини.

МЕТА КУРСУ: визначається **кінцевими цілями**, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її розділів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. Визначити провідні синдроми і симптоми в ортодонтичній практиці:
 - асиметрія обличчя;
 - біль в кістках обличчя;
 - вкорочення верхньої губи;
 - вкорочення м'якого піднебіння;
 - гугнявість (відкрита та закрита);
 - деформація кісток лицевого скелету;
 - змінений колір зубів;
 - зміни міжальвеолярного простору;
 - зруйновані зуби;
 - конвергенція (дивергенція) зубів;
 - захворювання пародонту;
 - наявність щілинних дефектів обличчя;
 - обмеження у відкритті рота;

- дисфункція СНЩС;
 - порушення пропорцій обличчя;
 - рухомі зуби;
 - порушення постави;
 - психоемоційний стан.
- 2.** Виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки.
- 3.** Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтчному прийомі
- 4.** Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій:
- аномалії розмірів окремих зубів;
 - аномалії форми окремих зубів;
 - аномалії кількості окремих зубів;
 - діастем і трем;
 - скупченості зубів;
 - тортоаномалії;
 - вестибуло-орального положення зубів;
 - прогнатія (дистальний прикус);
 - прогенія (мезіальний прикус);
 - відкритого прикусу;
 - глибокого прикусу;
 - одно- або двостороннього перехресного прикусу.
- 5.** Обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в ортодонтчній практиці:
- при асиметрії обличчя;
 - при виникненні болю в кістках обличчя;
 - при вкороченні верхньої губи;
 - при вкороченні м'якого піднебіння;
 - при гугнявості (відкритій та закритій);
 - при деформаціях кісток лицевого скелету;
 - при зміненому кольорі зубів;
 - при зміні міжальвеолярного простору;
 - при зруйнованих зубах;
 - при конвергенції (дивергенції) зубів;
 - при наявності щілинних дефектів обличчя;
 - при обмеженні у відкриванні рота;
 - при порушеннях пропорцій обличчя;
 - при рухомості зубів.
- 6.** Проводити диференційну діагностику захворювань зубощелепного апарату:
- при аномаліях розмірів окремих зубів;
 - при аномаліях форми окремих зубів;
 - при аномаліях кількості окремих зубів;
 - при діастемах і тремах;
 - при скупченості зубів;
 - при тортоаномаліях;
 - при вестибуло-оральному положенні зубів;

- при прогнатії (дистальному прикусі);
- при прогенії (мезіальному прикусі);
- при відкритому прикусі;
- при глибокому прикусі;
- при одно- або двосторонньому перехресному прикусі.

7. Проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів із:

- вадами серця;
- ендокринною патологією;
- патологією опорно-рухового апарату;
- епілепсією;
- бронхіальною астмою;
- цукровим діабетом;
- ВІЛ-інфекцією/СНІД;
- вірусним гепатитом;
- дифтерією;
- туберкульозом.

8. Проводити обстеження ортодонтичних хворих:

- з аномаліями розмірів окремих зубів;
- з аномаліями форми окремих зубів;
- з аномаліями кількості окремих зубів;
- з діастемами та тремами;
- зі скупченістю зубів;
- із тортоаномаліями;
- з вестибуло-оральним положенням зубів;
- з прогнатією (дистальним прикусом);
- з прогенією (мезіальним прикусом);
- з відкритим прикусом;
- з глибоким прикусом;
- з одно- або двостороннім перехресним прикусом.

9. Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених зубоцелєпних аномалій та деформацій:

- аномалії розмірів окремих зубів;
- аномалії форми окремих зубів;
- аномалії кількості окремих зубів;
- діастем і трем;
- скупченості зубів;
- тортоаномалії;
- вестибуло-орального положення зубів;
- прогнатії (дистального прикусу);
- прогенії (мезіального прикусу);
- відкритого прикусу;
- глибокого прикусу;
- одно- або двостороннього перехресного прикусу.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
Перелік тем лекцій (10 год.):

1.

1	Етіологія, патогенез, клініка класифікації дефектів зубів і зубних рядів у дітей.
2	Заповнення дефектів зубів і зубних рядів незнімними конструкціями дитячих зубних протезів (вкладки, коронки, кукси і штифтові зуби, мостовидні протези), показання до їх застосування.
3	Заповнення дефектів зубів і зубних рядів знімними конструкціями зубних протезів (часткові і повні). Показання до їх застосування, особливості конструювання, способи фіксації, терміни заміни, можливі ускладнення.
4	Травматичні ушкодження зубів і щелепних кісток у дітей.
5	Етіологія, патогенез, діагностика і ортодонтичне лікування природжених аномалій зубощелепної системи.

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1	Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування. Заміщення дефектів зубів і зубних рядів у дітей незнімними ортопедичними конструкціями (вкладками, штучними коронками і штифтовими зубами) з урахуванням віку хворого, ступеню сформованості чи резорбції коренів, стану пародонта.
2	Знімні протези у дітей. Вибір конструкції зубних протезів з урахуванням віку хворого, локалізації та протяжності дефектів зубних рядів, характеру обмеження дефекту та його топографії.
3	Етіологія, патогенез, діагностика, профілактика та ортодонтичне лікування природжених вад обличчя. Морфологічні та функціональні порушення в зубощелепному апараті, пов'язані з патологією ендокринної системи у людини.
4	Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей. Клініка та ортопедичне лікування в залежності від віку дитини, характеру травми і її давності. Диференційований залік.
5	Планування ортодонтичного лікування. Показання до ортодонтичного лікування, визначення вікових показників та вибору ортодонтичних засобів лікування.
6	Незнімні ортодонтичні апарати. Особливості конструювання незнімних ортодонтичних апаратів. Технологія індивідуального та промислового їх виготовлення (для опори та фіксації незнімних апаратів – індивідуальні та стандартні штамповані коронки, кільця, капи, фіксуючі пристрої для дугових ортодонтичних апаратів, замкові пристрої; додаткові опорні та фіксуючі елементи, дуги, їх характеристика).

7	Знімні ортодонтичні апарати. Характеристика базисних ортодонтичних апаратів. Способи їх виготовлення. Характеристика знімної ортодонтичної апаратури. Конструктивні елементи, етапи виготовлення, принципи дії, корекція і активація. Диференційований залік.
---	--

Перелік тем самостійної роботи студента (20 год.)

1	Підготовка до практичних занять та диференційованого заліку (теоретична, опрацювання практичних навичок та вмінь)
2	Дефекти зубів і зубних рядів ускладнених і неускладнених зубощелепними аномаліями і деформаціями. Підготовка порожнини рота дитини до зубного протезування: терапевтична, хірургічна, ортодонтична.
3	Методи виготовлення ортодонтичних апаратів при незрошеннях верхньої губи, альвеолярного відростка та наскрізних незрошень.
4	Особливості травми у дітей. Можливі ускладнення, ортопедичне лікування. Визначення строків ортопедичного лікування і раціональних конструкцій зубощелепних апаратів.
5	Можливості застосування інтраорального сканування та CAD/CAM технологій у практиці лікаря-ортодонта

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диф. заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф. залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ + іспит.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Фліс П.С. Ортодонтія. - Вінниця: «Нова книга», 2006. - 308 с.
2. Дитяче зубне протезування : підручник / П.С. Фліс, С.І. Тріль, В.П. Вознюк; за ред. проф. П.С. Фліса. — 2-е вид., випр. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 200 с.
3. Фліс П.С., Власенко А.З., Чупіна А.О. «Технологія виготовлення ортодонтичних та ортопедичних конструкцій у дитячому віці». - Київ: «Медицина», 2013 р. - 256 с.
4. Шмут Г.П.Ф., Холтгрейв Е.А., Дрешер Д. Практична ортодонтія. Під ред. проф. П.С. Фліса. Пер. з нім. – Львів: ГалДент, 1999.
5. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телерентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. –Львів, 2006.
6. Григор'єва Л.П. Прикус у дітей. – Київ: Здоров'я, 1995 – 231 с.
7. Laura Mitchell, «An introduction to orthodontics», 2013 – 336 p.

Допоміжна

1. D. Millet, P. Day, C. Campbell, M.T. Hosey, «Clinical problem solving in orthodontics and pediatric dentistry. Third edition», 2017 – 275 p.
2. M. Saadia, R. Valencia «Dentofacial Orthopedics in the Growing Child: Understanding Craniofacial Growth in the Management of Malocclusions», 2022 – 896 p.

3. Бенет Дж., Р. Маклоулін під ред проф. Фліса П.С. «Механіка ортодонтичного лікування технікою прямої дуги», Львів: «ГалДент», 2001.
4. В. Melsen, С. Luzi «Adult Orthodontics 2nd Edition», 2022 – 480 p.
5. Франк Нетцель, Крістіан Шульц. Практичне керівництво з ортодонтичної діагностики. Аналіз та таблиці для використання в практиці / Наук. ред. вид. к.м.н. М.С. Драгомирецька. Пер. з нім. – Львів: ГалДент, 2006. – 176 с.
6. Куроєдова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. та ін. Атлас ортодонтичних апаратів. – Полтава: «Дивосвіт», 2011 р. – 156 с.
7. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. – Вінниця: Нова Книга, 2005.
8. Головка Н.В. Ортодонтія. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 220 с.

Зав. кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології

Аліна ГРИГОРОВА